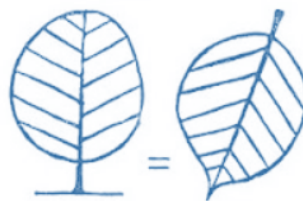

El potencial transformador del pati espai exterior de l'escola

tree is
leaf and leaf
is tree - house is
city and city is house
- a tree is a tree but it
is also a huge leaf - a
leaf is a leaf, but it is
also a tiny tree - a city
is not a city unless it
is also a huge house -
a house is a house,
only if it is also
a tiny city

Un arbre és una fulla, un fulla és un arbre.

Una ciutat és una casa.

Una casa és una ciutat, i la ciutat una casa.

Un arbre és un arbre però també una fulla enorme.

Una fulla és una fulla però també un arbre en miniatura.

Una ciutat no és una ciutat si no és també una casa immensa.

Una casa és una casa només si és també una petita ciutat.

Infants jugant als carrers d'Amsterdam als anys 50

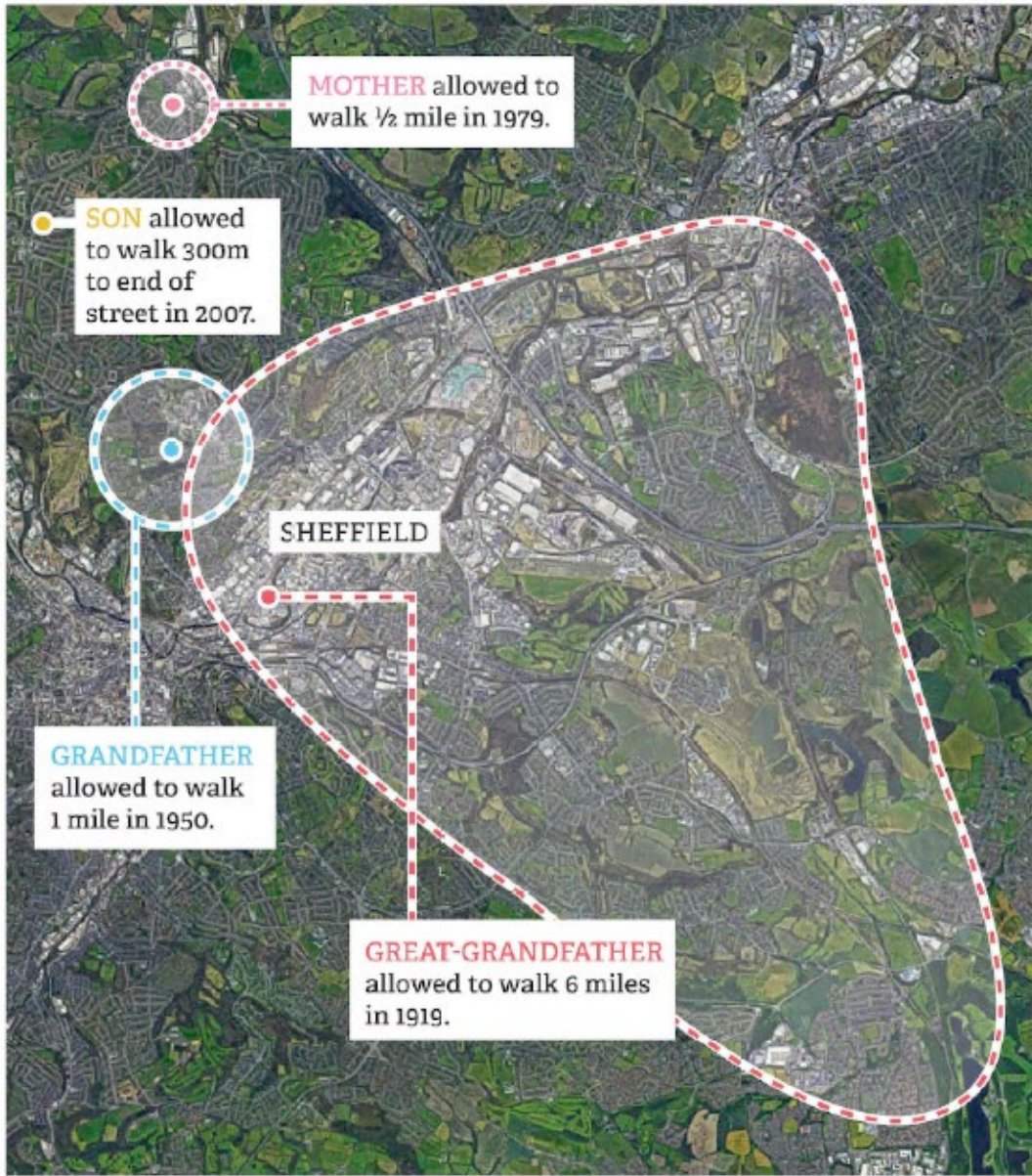
Zona de joc a Nieuwmarkt. Amsterdam. 1958. Aldo Van Eyck

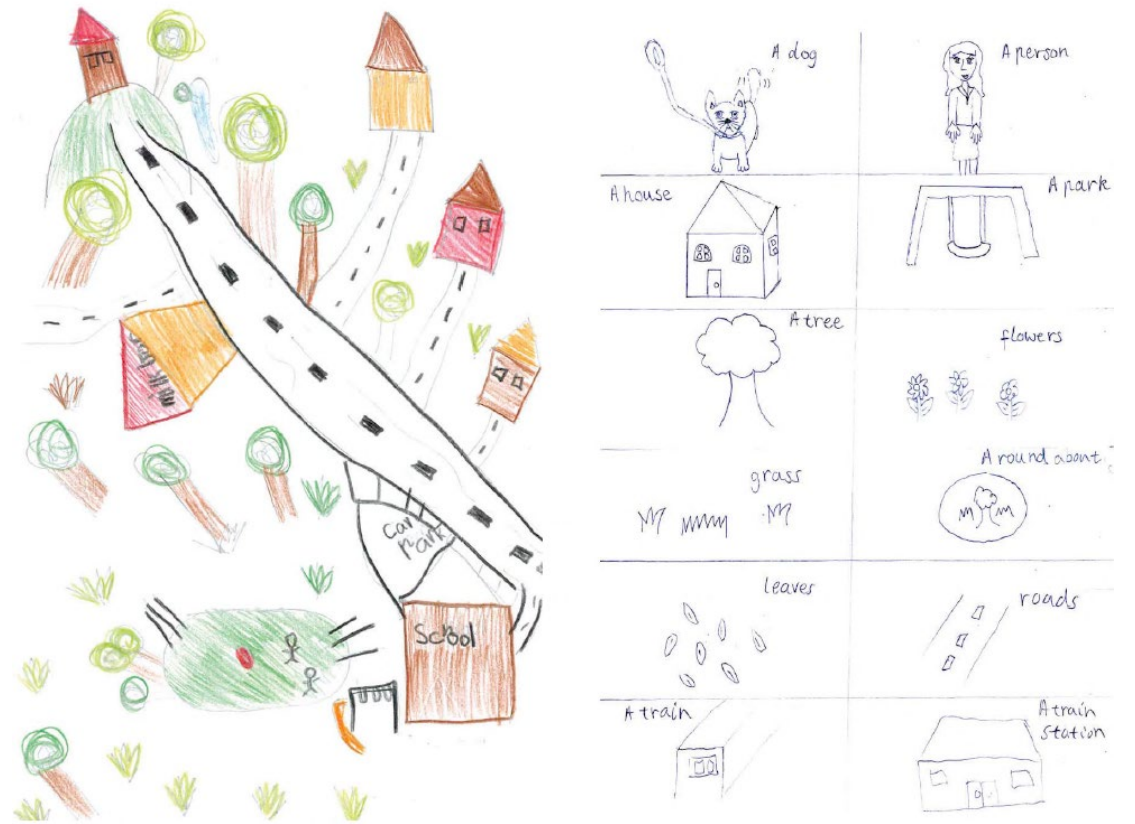
Bicibús al barri de l'eixample a Barcelona

Espai de benvinguda a una escola de Barcelona. Programa "protegem les escoles"

Autonomia dels infants en 4 generacions a Sheffield.
Urban Playground. Tim Gill. 2021

Dibuixa el teu barri. Urban Playground. Tim Gill. 2021

MARIONA GENÍS VINYALS

Experiencia en l'espai dels infants és contínua

1. Transformar la mirada. De veure l'espai exterior a **percebre'l**

2. Transformar l'espai. Del concepte d'aula al concepte de **paisatge d'aprenentatge**

3. El procés de transformació del **pati d'infantil**

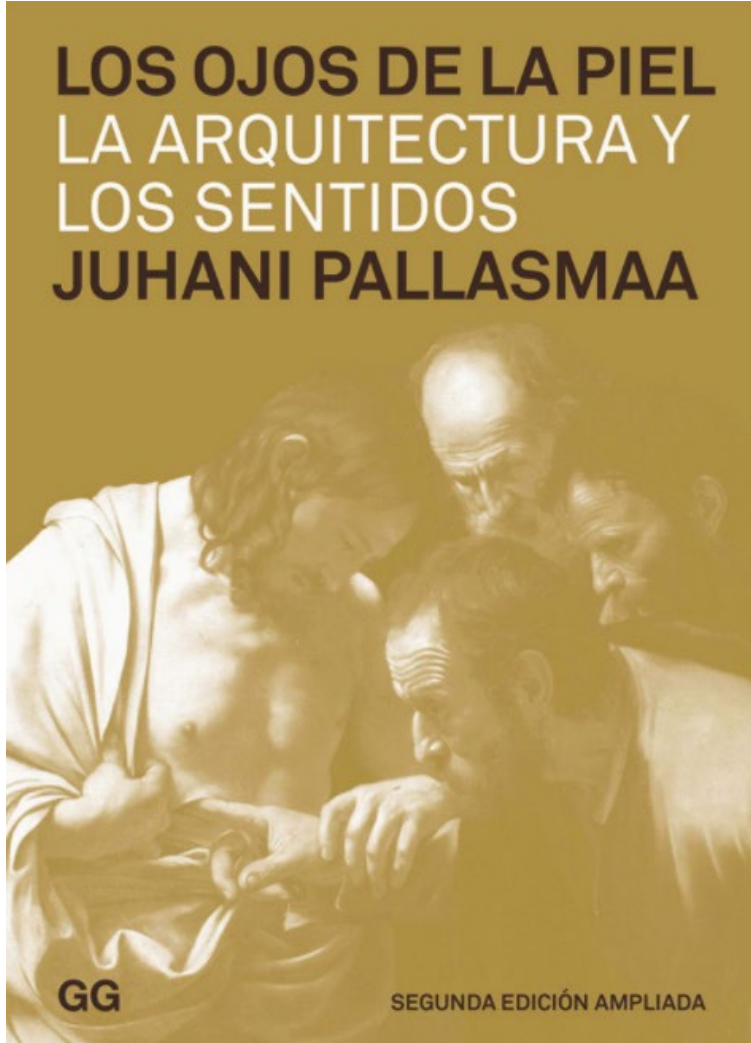
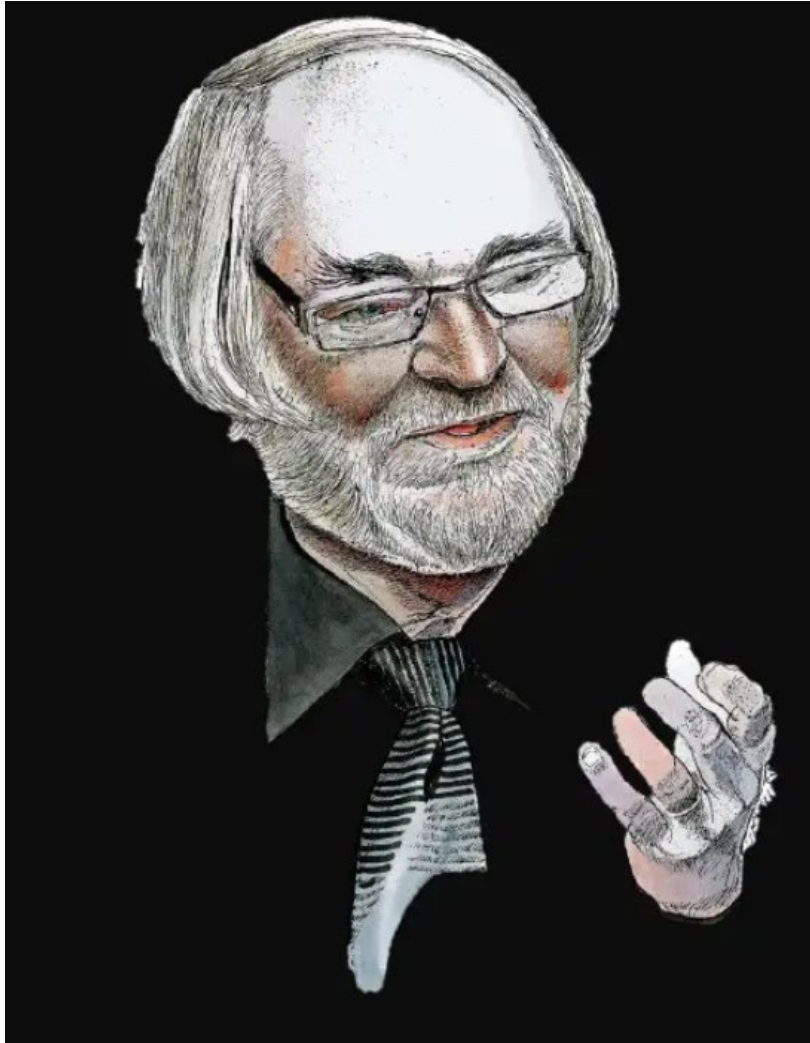
1. Transformar la mirada. De veure l'espai exterior a **percebre'l**

Tanquem els ulls

Tornem a la infància

Què recordeu de l'arribada a l'escola cada matí?

1.1 Els ulls de la pell

1.1

Els ulls de la pell

"M'havia preocupat cada vegada més per com el predomini de la vista, i la supressió de la resta dels sentits, havia influït en la manera de pensar, ensenyar i fer crítica de l'arquitectura, i per com, conseqüentment, les qualitats sensuais i sensorials havien desaparegut de les arts i de l'arquitectura. "

1.2 L'ocularcentrisme en el nostre entorn

Zombie light a Telaviv. Font: AP news

Mobile Phone lane a la China. CNN news

1.3 Visió central versus visió perifèrica

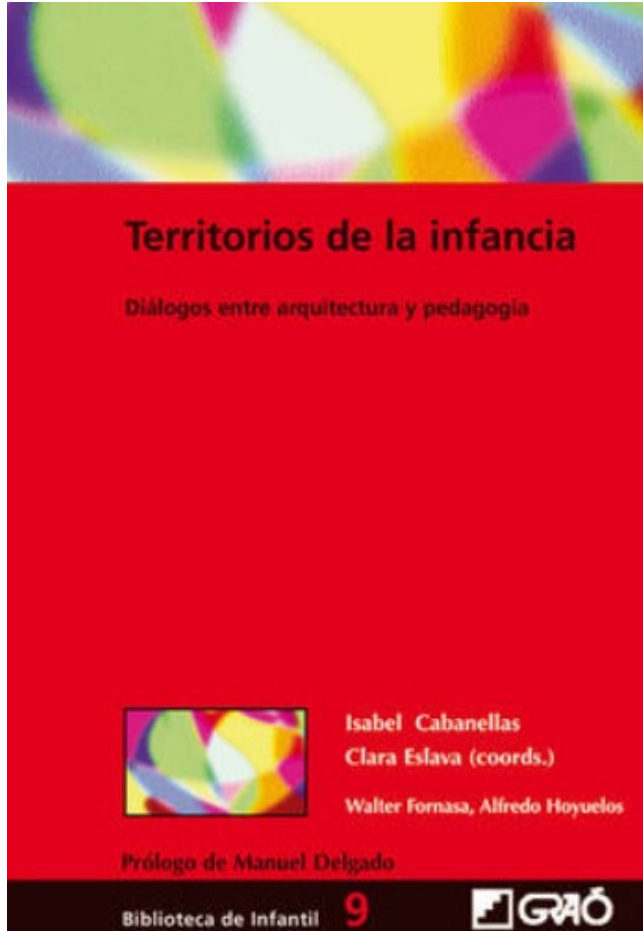

Àmbits de visió. De la central a les perifèriques

Dispositiu per limitar la visió perifèrica

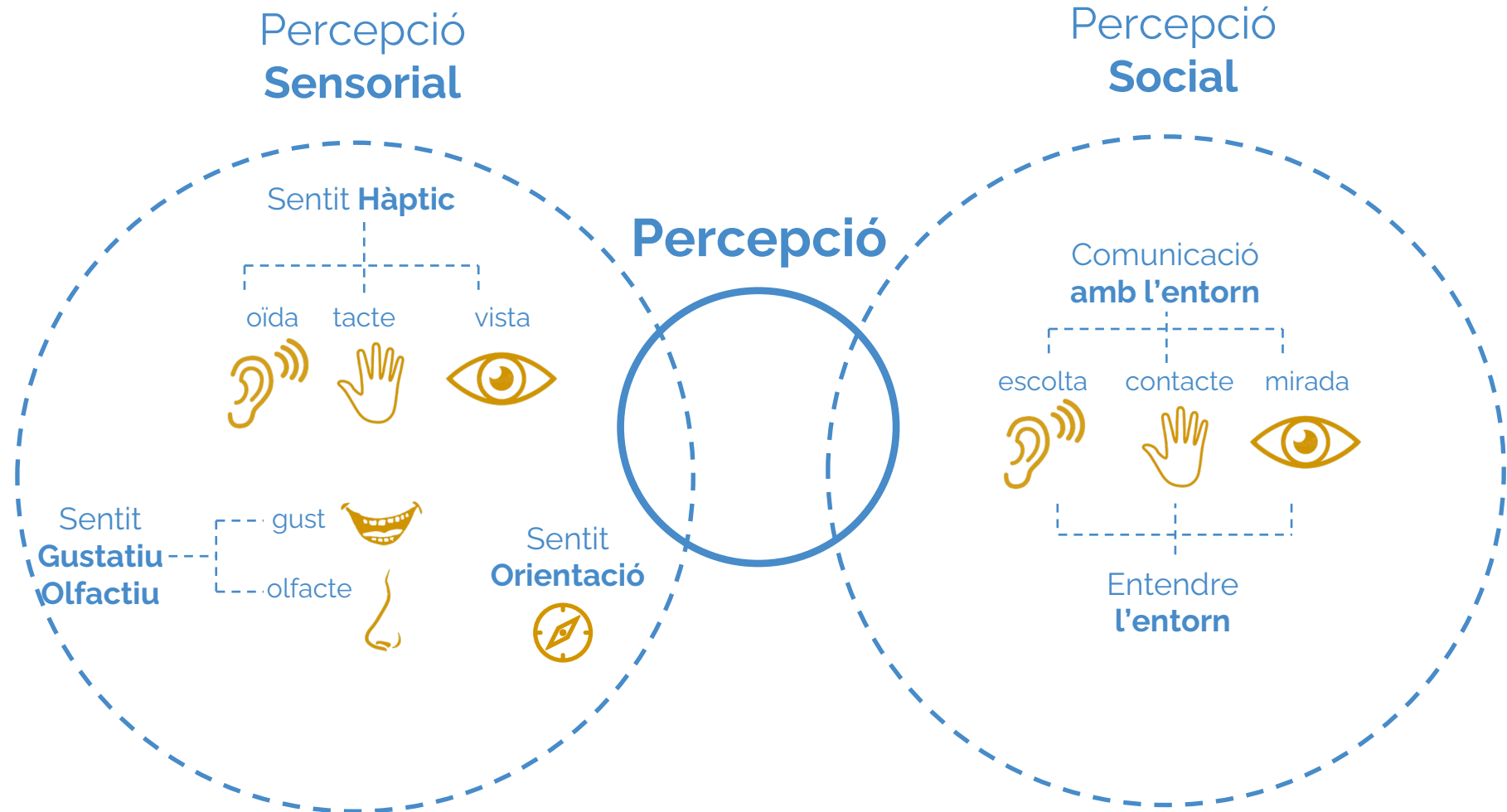
1.4 Percebre el món/l'espai des de tots els sentits és una oportunitat d'aprenentatge

Obra: Torsión elíptica. Richard Serra. Guggenheim Bilbao

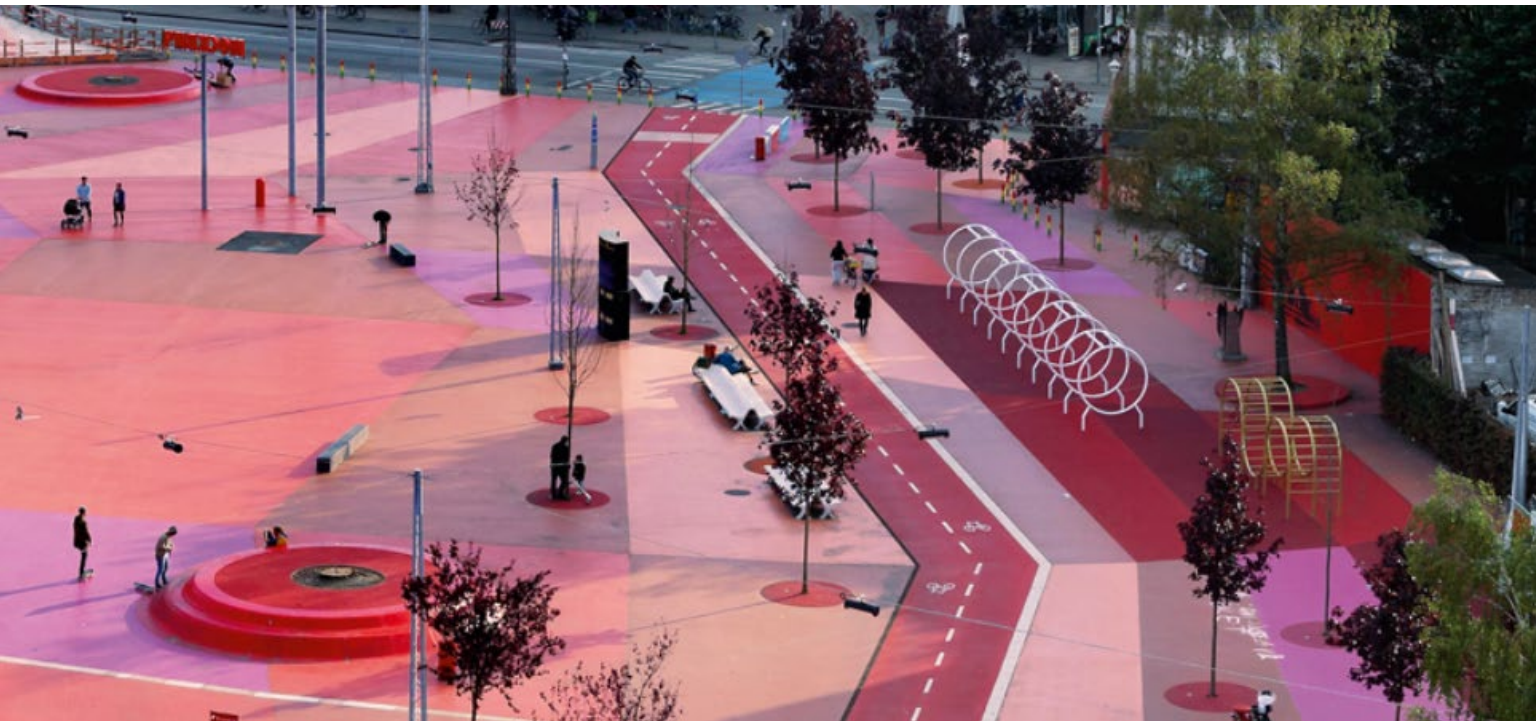
1.5 Com podem percebre l'espai des de tots els sentits?

Escola pública Juan Sebastián el Cano. Madrid

Quines oportunitats sensorials ens ofereix aquest espai?

I aquest?

Parc infantil a Copenaguen. Big estudio. Font. Web de l'arquitecte

Àrea d'ombra

Àrea de vegetació autòctona

Aula exterior

Àrea sorral

I aquest?

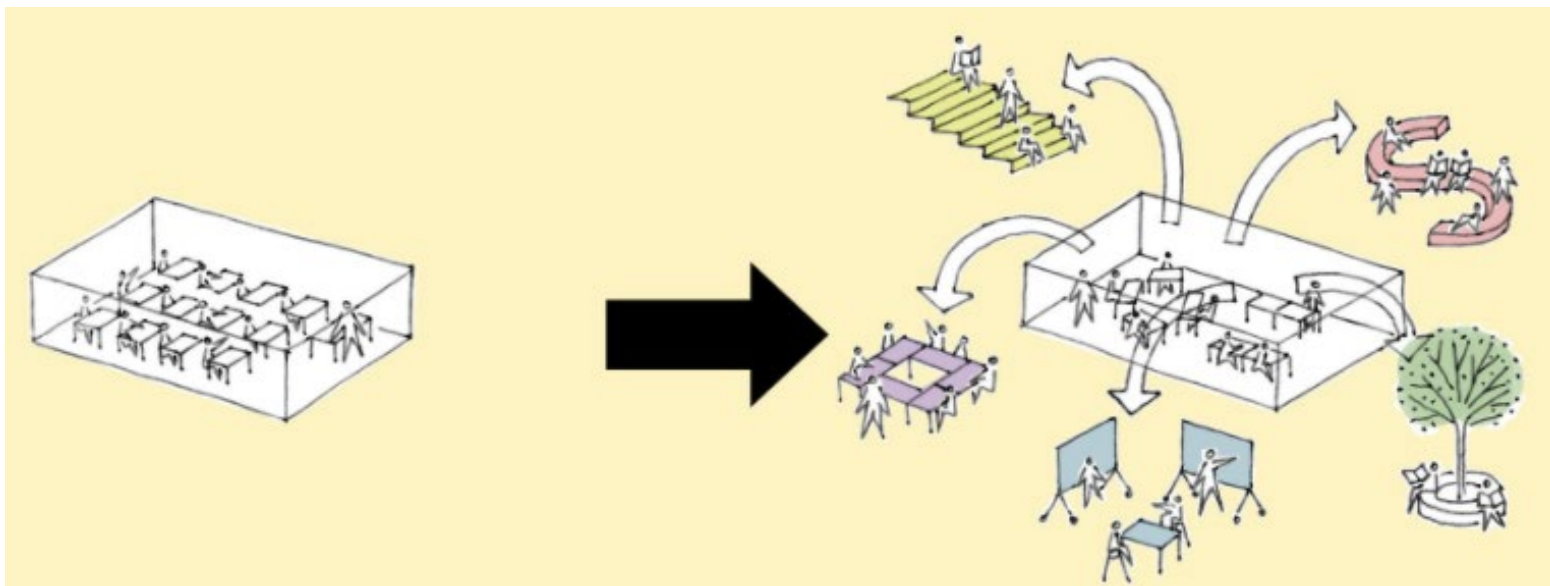
Com ens relacionem amb l'espai exterior de l'escola?

Com el percebem?

Com el perceben els infants?

2. Transformar l'espai. Del concepte d'aula al concepte de **paisatge d'aprenentatge**

2.2 Tota l'escola és un espai d'aprenentatge

Eduard Balcells. Font blog Arquia

2.2 Tota l'escola és un espai d'aprenentatge

Apollo School. 1960-2009. Delft. Herman Hertzberger
Font: Hic et Huc

2.2

Tota l'escola és un espai d'aprenentatge

Prakash Nair

Diseño de espacios educativos

Rediseñar las escuelas para centrar el aprendizaje en el alumno

Prólogo de **Richard Gerver**

biblioteca
INNOVACIÓN
EDUCATIVA

1_Abeurador.

Espais per aprendre d'experts

2_Foc de camp

Espais per aprendre dels companys/es

3_Vida.

Espais per aprendre fent

4_Cova.

Espais d'introspecció

3. El procés de transformació del pati a l'escola

1. DIAGNOSI

Xerrada taller
"Les oportunitats educatives del pati de l'escola"
1 sessió amb mestres i una amb famílies

Tallers competencials de diagnosi
Diagnostiquem el pati amb els infants i joves
Es fa un taller amb un grup de 3er i 4rt de primària i un amb 1er i 2on ESO

Kit de diagnosi del pati
Que ompliran tots els infants i joves
Es proporciona 1 kit amb instruccions per cada cicle

Informe final de la diagnosi
Recollim tota la informació del procés de diagnosi

2. IDEACIÓ

Tallers competencials d'ideació
Ideem el pati que volem amb els infants i joves
Es fa un taller amb un grup de PS, un de 1er i un de 2on de primària i ens ajuda un grup de 3er d'ESO

Xerrada taller
"Cap a un pati amb diversitat de possibilitats i ambients"
1 única sessió amb el claustre

Kit d'ideació del pati
Que ompliran tots els infants i joves
Es proporciona 1 kit amb instruccions per cada cicle i el realitzen de forma autònoma

Informe final de la ideació
Recollim tota la informació del procés d'ideació per cada pati

2. CO-DISENY

Tallers de codisseny
Co-dissenyem el pati amb els joves
Es fa un taller amb un grup de 5è i 6è cooperativament amb 4 d'ESO
Inclou el material per fer 4 maquetes

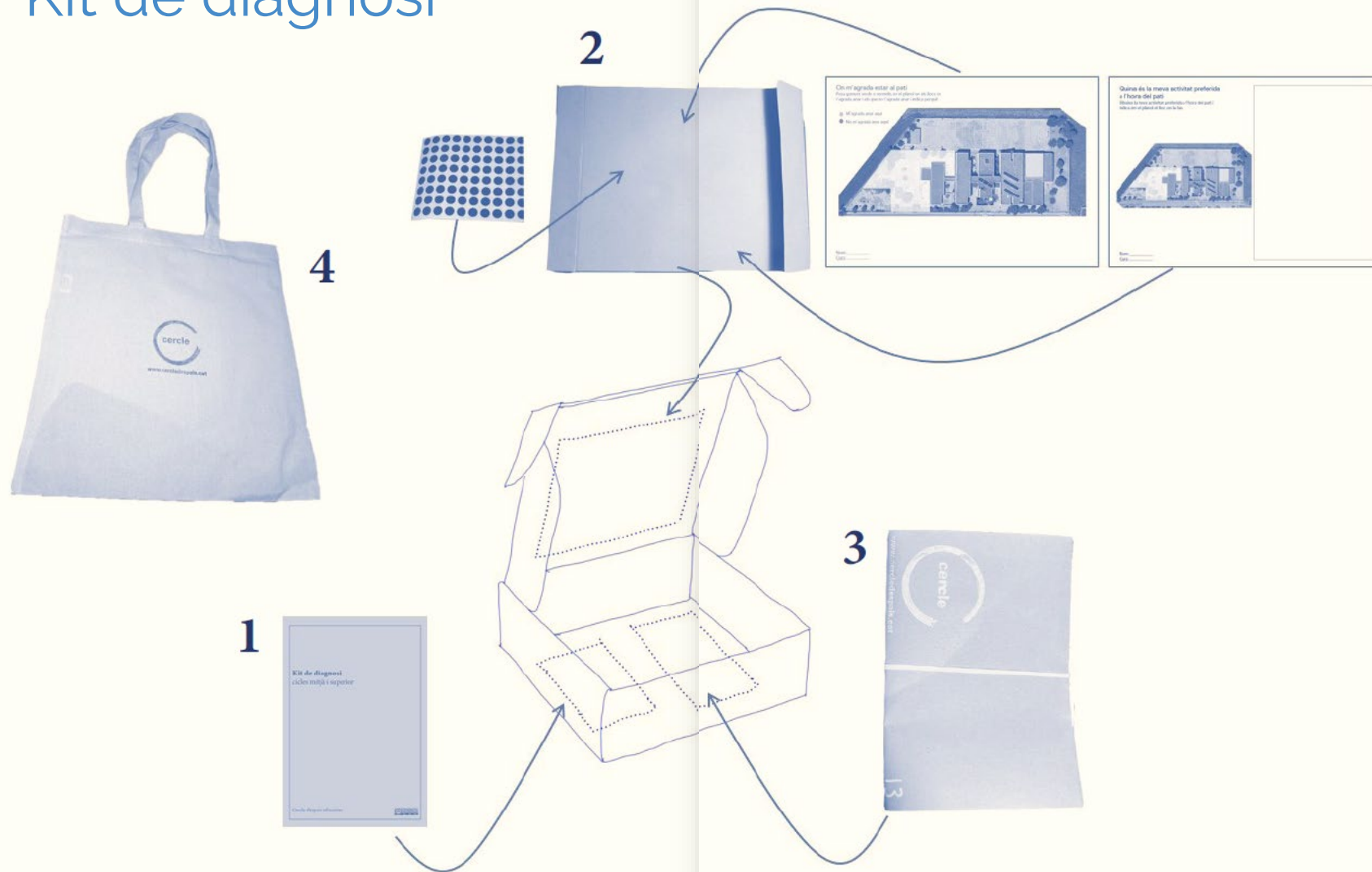

Xerrada taller
"Codissenyar el pati de forma participativa"
1 única sessió amb Mestres i famílies
Inclou el material per fer 4 maquetes

Avantprojecte
Fem un avantprojecte del pati que reculli les propostes de cada centre

Kit de diagnosi

• **Activitats dinàmiques amb pilotes:**

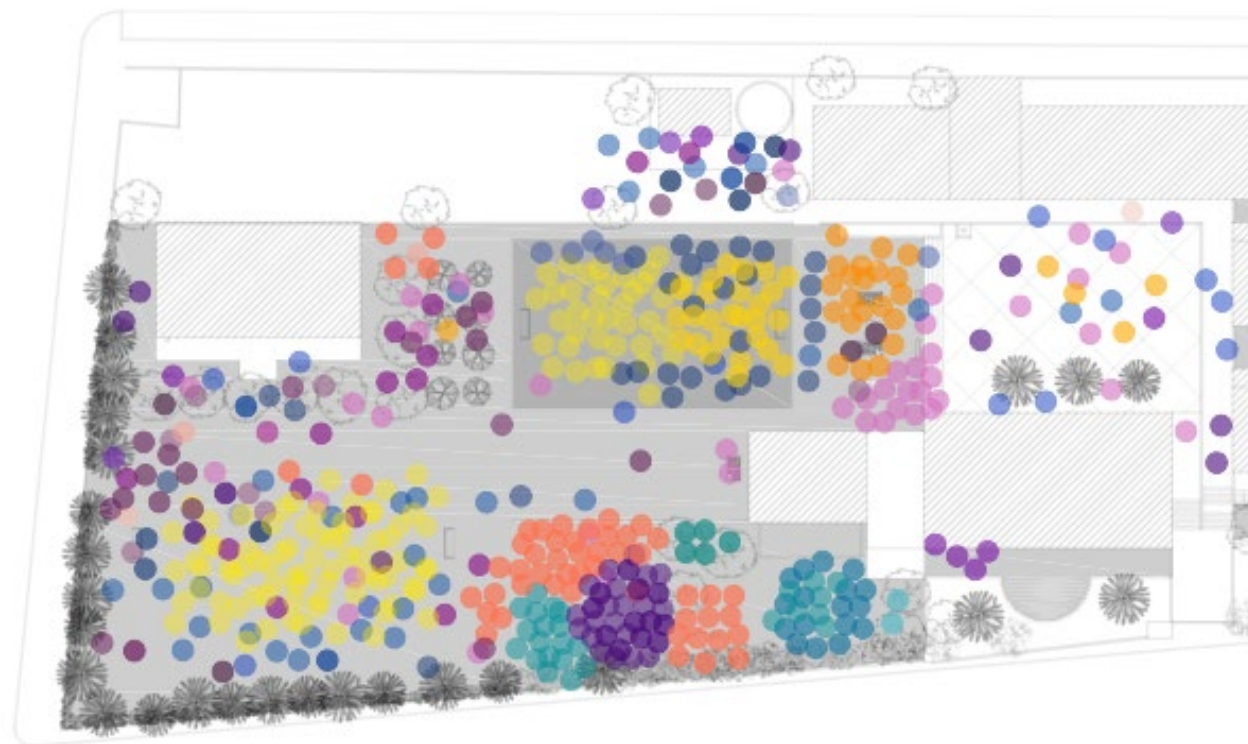
- futbol
- bàsquet
- mata conills
- ping pong

• **Activitats dinàmiques sense pilotes:**

- gronxador
- tobogan
- tub/túnel
- joc actiu amb caixes
- joc de la sardina/ fet i amagar/amagatall/ amagar-se
- saltar/ corda/ soga/ joc terra, mar i aire
- enfilejar-se/escalar/penjar-se
- fer circuits/equilibri/ parkour
- pilla pilla/ joc de la pesta
- gimnàstica/ fer el pi/ tombarelles
- jugar al frisbee/ jugar a llençar
- córrer
- patinar

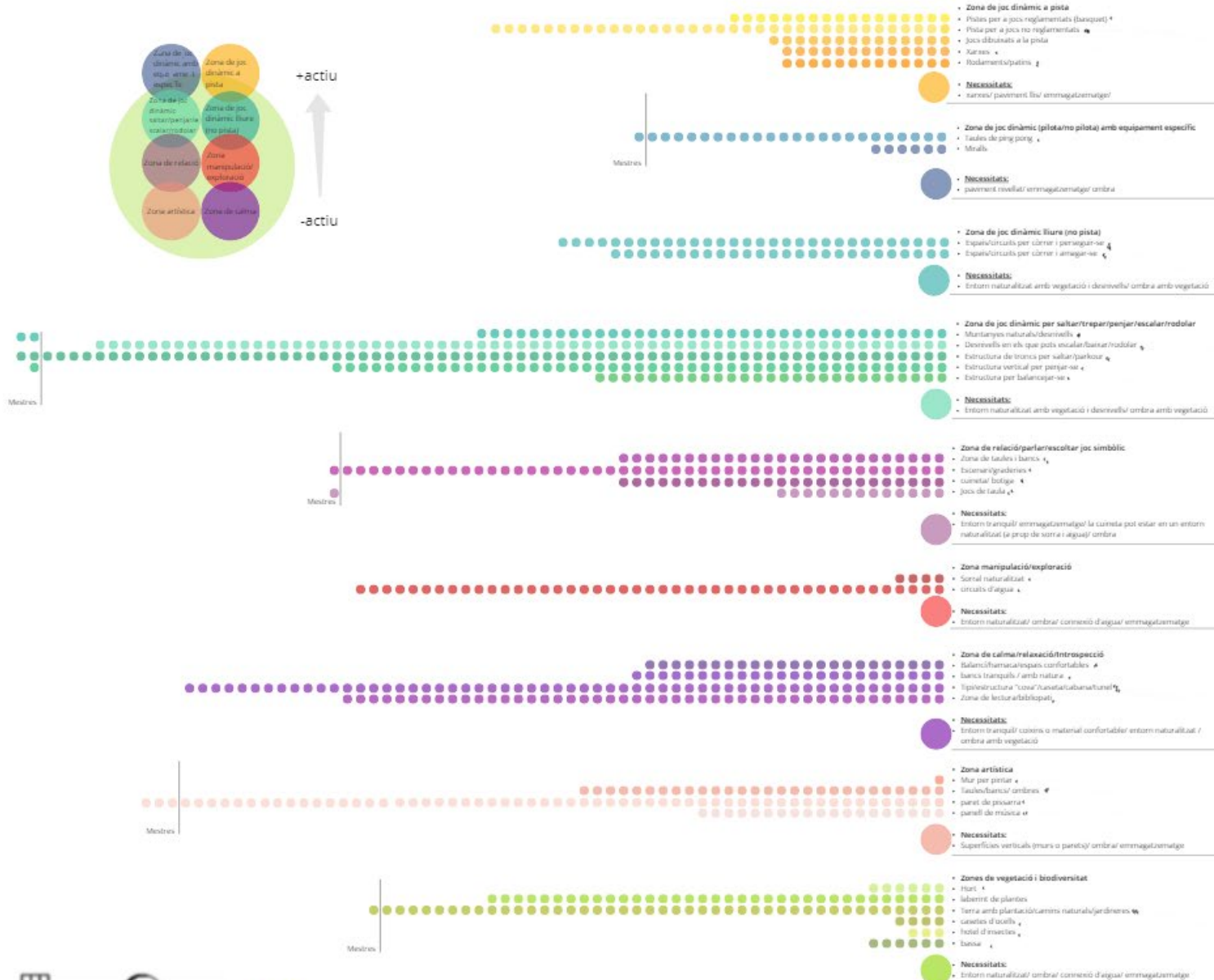
• **Activitats de calma/relació/ joc simbòlic**

- Jugar amb els cotxes/ jugar a cavalls
- passejar, caminar
- caseta/ cabanya
- escriure / pissarra/ llegir/ escriure notícies
- mares i pares/ famílies/ mascotes/ pirates/ dinosaures/
- jocs de mans
- conversar/ explicar/ contar històries
- Rainbow friends / Kun Fu Panda/ Goku/ pokemón
- cultivar/ cuidar els arbres/ el meu jardí
- intercanviar cartes pokemón/
- la botiga/ la casera/ cuineta/ masterchef
- tranquil·litat/ jocs tranquils/ observar animals/ descansar
- bley bley

Kit d'ideació

- Activitats dinàmiques de pilota**
  - futbol
  - basket/pilotes i canedes
  - boti boti/ jocs de botar
  - passar pilotes/ pis
  - jugar a ping pong/tenis
- Activitats dinàmiques sense pilota**
  - bolobari/ casa amb bolobari/ tirar coques pel bolobari
  - còrrer pel laberint/ d'arbusts
  - parkour/ trampoli/ fit elàstic/ corda/ parkour amb pedres
  - tirolesa/penjar-se/ polígons
  - pista de skate/ palms/ monocpati
  - estructura amb rampes i escales/ equilibri/ troncs
  - circuit de bicicletes/ motos
  - zona per fer esport en un circuit
  - escalar/ rodolar/ tenenys/ arbres per enfilar-se
  - prisma de boles
  - zona per jugar amagatall/ tunells o blocs per amagar-se/ tunel natural
  - circuit de carreres
  - cavell de fusta/ cavell de fusta/ carró de barbers
  - zona per jugar al net
  - jocs de pista/ tennis/ futbol/ pis/ polítics/ gles
  - salta a al corda
  - córrer
  - fer un joc per jugar a palla pilla a dins
  - Muntanya de terra amb natura
  - fer volantes i rolar
  - gromador/balancejar-se/ gromador en arbre
- Activitats de calma/introspecció**
  - Banca/sofa/ zona de descans/ chillout amb còmode/ tela rodona i còmode a l'ombra
  - caseta/ cubisme
  - caseta a l'arbre/ caseta de vegetació
  - lloc per relaxar-se/tranquil·lit/ bones vistes/ d'arbres/bancs/cantimplor/ joguines anti-stress/ amb natural/ amb amics
  - zona per veure la llum
  - lloc tranquil per construir/ benestar/ en la natura
  - sovellat per atjar-se
  - zona lectural/ d'estudi/ llegir mangues/ contar contes/ crear contes
- Activitats de relació/ reunió**
  - taules i cadenes per menjar/ jugar/ benestar tranquil·lisme
  - lloc per ve fer construccions/ jocs de taula/ material per fer cases
  - jocs de taula gegants
  - carroques
  - àgora
- Activitats de joc simbòlic**
  - joc simbòlic: processos/ mans/rets/ perruqueria/ veterinar/ renar/ disfressas
  - botge/ caseta de ventall/ supermarió
- Activitats d'expressió artística/ dibuix/ música/ dansa**
  - pentar / pintar amb saballets/ dibuixar/ pissina gegant/ gualtis
  - escenari per ballar/cantar/ tocar instruments/ ballar amb maracs/ magia
  - zona per escoltar música/ discoteca
  - jugar a ombres amb tela entre arbres
  - manuscris/ origami/ teixir/ fer ceràmica/ coques/ mandales
  - fer publies
- Activitats d'exploració, manipulació i natura**
  - herb
  - gong/jardi amb flors/ natura/ arbres/ sentir ocells/ ombra d'arbres
  - arribar/ gongar/ pessinet/ volar/ d'aigua amb pessinet/ observar insectes/ hotel d'insectes/ ecosistema natural
  - taula per jugar amb fang
  - circuit d'aigua/ pesu dins de baranes/ piscina/ estanc/ d'aigua
  - lloc amb ombra (natural)
  - parell musical amb instruments naturals
  - fallent natural
  - buscar pedres
  - sorra en forma de platja

- Zona de joc dinàmic a pista
- Pistes per a jocs reglamentats (basquet)
- Pista per a jocs no reglamentats
- Jocs dibuixats a la pista
- Xarxes
- Rodaments/patins

- **Necessitats:**
- xarxes/ paviment llis/ emmagatzematge/

- Zona de joc dinàmic (pilota/no pilota) amb equipament específic
- Taules de ping pong
- Miralls

- **Necessitats:**
- paviment nivellat/ emmagatzematge/ ombra

- Zona de joc dinàmic lliure (no pista)
- Espais/circuits per córrer i perseguir-se
- Espais/circuits per còrrer i amagar-se

- **Necessitats:**
- Entorn naturalitzat amb vegetació i desnivells/ ombra amb vegetació

- Zona de joc dinàmic per saltar/trepjar/penjar/escalar/rodolar
- Muntanyes naturals/desnivells
- Desnivells en els que pots escalar/baixar/rodolar
- Estructura de troncs per saltar/parkour
- Estructura vertical per penjar-se
- Estructura per balancejar-se

- **Necessitats:**
- Entorn naturalitzat amb vegetació i desnivells/ ombra amb vegetació

- Zona de relació/parlar/escollar joc simbòlic
- Zona de taules i bancs
- Escenari/graderies
- cuinetes/ botiga
- jocs de taules

- **Necessitats:**
- Entorn tranquil/ emmagatzematge/ la cuineta pot estar en un entorn naturalitzat (a prop de sorra i aigua)/ ombra

- Zona manipulació/exploració
- sorra naturalitzat
- circuits d'aigua

- **Necessitats:**
- Entorn naturalitzat/ ombra/ connexió d'aigua/ emmagatzematge

- Zona de calma/relaxació/introspecció
- Bancs/hamaca/espais confortables
- bancs tranquils / amb natura
- Tipi/estructura "tova"/caseta/cabana/tunel
- Zona de lectura/bibliopati

- **Necessitats:**
- Entorn tranquil/ coixins o material confortable/ entorn naturalitzat / ombra amb vegetació

- Zona artística
- Mur per pintar
- Taules/bancs/ ombres
- paret de pisama
- panell de música

- **Necessitats:**
- Superfícies verticals (murs o parets)/ ombra/ emmagatzematge

- Zones de vegetació i biodiversitat
- Hort
- laberint de plantes
- Terra amb plantació/camins naturals/jardineres
- casetes d'ocells
- hotel d'insectes
- bassa

- **Necessitats:**
- Entorn naturalitzat/ ombra/ connexió d'aigua/ emmagatzematge

Co-disseny

Què us ha semblat?

Moltes gràcies!